

Wykład:

Polityka a przestępczość

Zabójstwo Ramzesa III, 1155 r. p.n.e.

Ramzes III został zamordowany. Zdjęcia z tomografii komputerowej mumii faraona wykazały **obecność nacięcia na gardle**. Było ono na tyle głębokie, że mogło doprowadzić do zgonu.

Choć o przyczynie zgonu Ramzesa III dyskutowano od dawna, nikt chyba nie zdawał sobie sprawy, że tak poszukiwany dowód w sprawie kryje się pod zwojami bandaży.

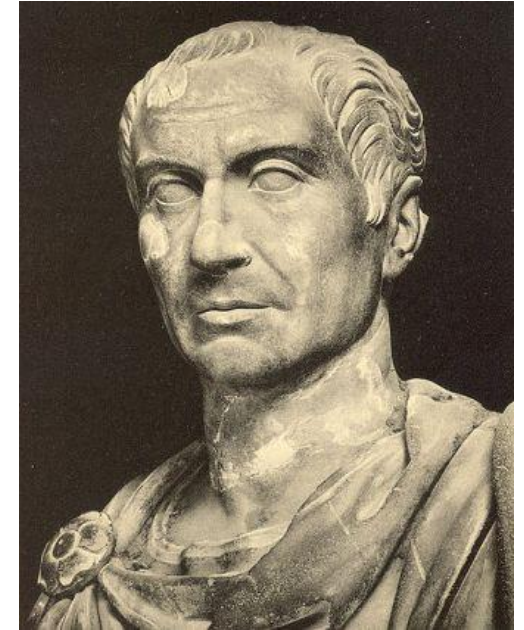
W starożytnych dokumentach wspomniano co prawda o tzw. spisku haremowym - w 1155 r. p.n.e. żony chciały zabić faraona w ramach przewrotu pałacowego - nie było jednak wiadomo, czy próba zabójstwa się powiodła.



Zabójstwo Juliusza Cezara, 44 r. p.n.e.

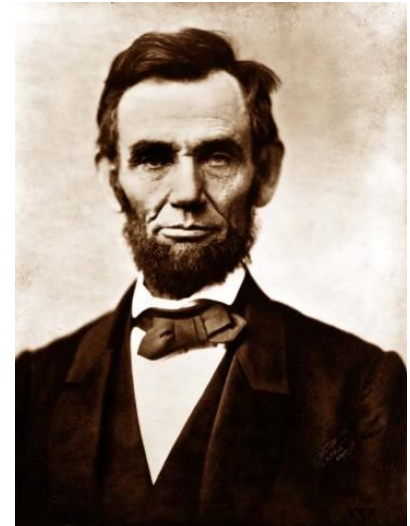
15 marca 44 roku p.n.e., w dniu idów marcowych, w teatrze Pompejusza spiskowcy zamordowali Juliusza Cezara.

Otrzymał on 23 ciosy sztyletami, a ostatni cios zadany przez Brutusa, okazał się śmiertelny.



Zabójstwo Abrahama Lincolna, 1865

Zamachu na prezydenta dokonał John Wilkes Booth - sympatyk Konfederacji.



Zabójstwo Johna Kennedy'ego, 1963

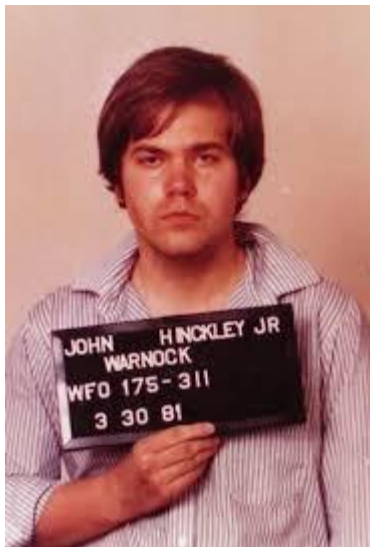
Trwające dziesięć miesięcy dochodzenie komisji Warrena (1963–1964) stwierdziło, że prezydent został zamordowany przez Lee Harveya Oswalda i że Jack Ruby również działał sam, gdy zastrzelił Oswalda, zanim ten mógł stanąć przed sądem.

Badania prowadzone od 1966 do 2004 wykazały, że aż 80% Amerykanów podejrzewa, że doszło do zorganizowanego zamachu i zatuszowania dowodów.



Zamach na Ronalda Reagana, 1981

Dnia 30 marca 1981 roku, zaledwie 69 dni po rozpoczęciu pierwszej kadencji, miał miejsce zamach na prezydenta. Kiedy Reagan opuszczał Hotel Hilton w Waszyngtonie został postrzelony przez Johna Hinckleya Juniora.



Próba otrucia Wiktora Juszczenki, 2004



Juszczenko ciężko zachorował po kolacji w Kijowie we wrześniu 2004 roku, w czasie prezydenckiej kampanii wyborczej, w której jako kandydat ówczesnej opozycji rywalizował o stanowisko szefa państwa z kandydatem obozu władzy, późniejszym prezydentem Wiktorem Janukowyczem. Badający wtedy Juszczenkę lekarze ustalili, że choroba jest wynikiem zatrucia dioksynami. Ich poziom we krwi polityka przekraczał normę aż 50 tys. razy. W 2009 roku czasopismo medyczne "Lancet" opublikowało opracowanie, z którego wynika, że dioksyny w organizmie Juszczenki były tak czyste, że bez najmniejszych wątpliwości powstały w laboratorium.

Afera FOZZ

FOZZ, czyli Fundusz Obsługi Zadłużenia Zagranicznego, był instytucją powołaną jeszcze przez Sejm PRL w 1989 r. Jego ustawowym zadaniem była spłata polskiego zadłużenia zagranicznego oraz gromadzenie i gospodarowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na ten cel.

Sprawa FOZZ była jedną z największych defraudacji środków publicznych w historii III RP. Według aktu oskarżenia, Skarb Państwa stracił na „aferze FOZZ” co najmniej **119,5 milionów dolarów amerykańskich**, 9,6 milionów marek niemieckich, 16,8 milionów franków francuskich, 125 milionów franków belgijskich i 35,9 miliardów starych złotych polskich.





















































































Aferze przypisuje się jednak o wiele większe straty, niż zostało to ujęte w oskarżeniu.

Terroryzm

Terroryzm - różnie umotywowane, najczęściej ideologicznie, planowane i zorganizowane działania pojedynczych osób lub grup, podejmowane z naruszeniem istniejącego prawa w celu wymuszenia od władz państwowych i społeczeństwa określonych zachowań i świadczeń, często naruszające dobra osób postronnych; **działania te są realizowane z całą bezwzględnością, za pomocą różnych środków (nacisk psychiczny, przemoc fizyczna, użycie broni i ładunków wybuchowych), w warunkach specjalnie nadanego im rozgłosu i celowo wytworzonego w społeczeństwie lęku.**

Akty terrorystyczne są uzasadniane różnymi ideami: politycznymi, społecznymi, narodowościowymi i religijnymi, niekiedy niewyraźnymi lub pomieszаныmi i mają również przyczynę w psychicznych anomaliach terrorystów. **Sprawcy przywiązują dużą wagę do nadania swym wystąpieniom rozgłosu medialnego.**

Global Terrorism Index 2018 (1)

| RANK | COUNTRY | SCORE | RANK CHANGE | RANK | COUNTRY | SCORE | RANK CHANGE | RANK | COUNTRY | SCORE | RANK CHANGE |
|------|---|-------|-------------|------|--|-------|-------------|------|--|-------|-------------|
| 1 |  Iraq | 9.746 | ↔ | 29 |  Saudi Arabia | 5.479 | ↓ 3 | 57 |  Canada | 3.527 | ↑ 9 |
| 2 |  Afghanistan | 9.391 | ↔ | 30 |  France | 5.475 | ↓ 7 | 58 |  Chile | 3.454 | ↑ 2 |
| 3 |  Nigeria | 8.660 | ↔ | 31 |  Palestine | 5.330 | ↓ 1 | 59 |  Paraguay | 3.443 | ↓ 2 |
| 4 |  Syria | 8.315 | ↔ | 32 |  Burundi | 5.316 | ↓ 4 | 60 |  Jordan | 3.404 | ↓ 9 |
| 5 |  Pakistan | 8.181 | ↔ | 33 |  Nepal | 5.295 | ↑ 11 | 61 |  Rep of the Congo | 3.368 | ↓ 14 |
| 6 |  Somalia | 8.020 | ↑ 1 | 34 |  Russia | 5.230 | ↓ 1 | 61 |  Tanzania | 3.368 | ↓ 3 |
| 7 |  India | 7.568 | ↑ 1 | 35 |  Lebanon | 5.154 | ↓ 6 | 63 |  Cote d' Ivoire | 3.276 | ↓ 10 |
| 8 |  Yemen | 7.534 | ↓ 2 | 36 |  China | 5.108 | ↓ 5 | 64 |  Kuwait | 3.126 | ↓ 14 |
| 9 |  Egypt | 7.345 | ↑ 2 | 37 |  Burkina Faso | 4.811 | ↑ 6 | 65 |  Ireland | 3.045 | ↓ 1 |
| 10 |  Philippines | 7.181 | ↑ 2 | 38 |  Chad | 4.752 | ↓ 4 | 66 |  Peru | 2.950 | ↑ 6 |
| 11 |  Dem. Rep Congo | 7.055 | ↑ 2 | 39 |  Germany | 4.601 | ↓ 1 | 67 |  Japan | 2.926 | ↓ 9 |
| 12 |  Turkey | 7.036 | ↓ 3 | 40 |  Mozambique | 4.579 | ↓ 1 | 68 |  Australia | 2.827 | ↓ 3 |
| 13 |  Libya | 6.987 | ↓ 3 | 41 |  Israel | 4.578 | ↓ 5 | 69 |  Italy | 2.736 | ↔ |
| 14 |  South Sudan | 6.756 | ↔ | 42 |  Indonesia | 4.543 | ↔ | 70 |  Malaysia | 2.700 | ↓ 9 |
| 15 |  Central African Rep | 6.719 | ↑ 4 | 43 |  Angola | 4.473 | ↑ 76 | 71 |  Kosovo | 2.694 | ↔ |
| 16 |  Cameroon | 6.615 | ↓ 1 | 44 |  Iran | 4.399 | ↑ 8 | 72 |  Madagascar | 2.613 | ↓ 9 |
| 17 |  Thailand | 6.252 | ↓ 1 | 45 |  Greece | 4.291 | ↑ 1 | 73 |  Finland | 2.501 | ↑ 3 |
| 18 |  Sudan | 6.178 | ↔ | 46 |  South Africa | 4.263 | ↑ 1 | 74 |  Tajikistan | 2.233 | ↓ 4 |
| 19 |  Kenya | 6.114 | ↑ 3 | 47 |  Tunisia | 4.088 | ↓ 6 | 75 |  Kazakhstan | 2.228 | ↓ 8 |
| 20 |  USA | 6.066 | ↑ 12 | 48 |  Belgium | 4.060 | ↓ 8 | 76 |  Rwanda | 2.177 | ↑ 5 |
| 21 |  Ukraine | 6.048 | ↓ 4 | 49 |  Sri Lanka | 4.048 | ↑ 19 | 77 |  Papua New Guinea | 2.040 | ↑ 86 |
| 22 |  Mali | 6.015 | ↑ 3 | 50 |  Spain | 4.024 | ↑ 36 | 78 |  Netherlands | 1.960 | ↓ 5 |
| 23 |  Niger | 6.004 | ↓ 3 | 51 |  Sweden | 3.936 | ↑ 3 | 79 |  Austria | 1.852 | ↑ 10 |
| 24 |  Myanmar | 5.916 | ↑ 13 | 52 |  Uganda | 3.926 | ↓ 7 | 80 |  Kyrgyz Republic | 1.719 | ↓ 1 |
| 25 |  Bangladesh | 5.697 | ↓ 4 | 53 |  Bahrain | 3.883 | ↑ 2 | 81 |  Haiti | 1.714 | ↓ 8 |
| 26 |  Ethiopia | 5.631 | ↓ 2 | 54 |  Algeria | 3.763 | ↓ 5 | 81 |  Honduras | 1.714 | ↑ 6 |
| 27 |  Colombia | 5.611 | ↔ | 55 |  Venezuela | 3.665 | ↑ 1 | 83 |  Armenia | 1.692 | ↓ 8 |
| 28 |  United Kingdom | 5.610 | ↑ 7 | 56 |  Mexico | 3.533 | ↑ 6 | 84 |  Argentina | 1.680 | ↑ 13 |

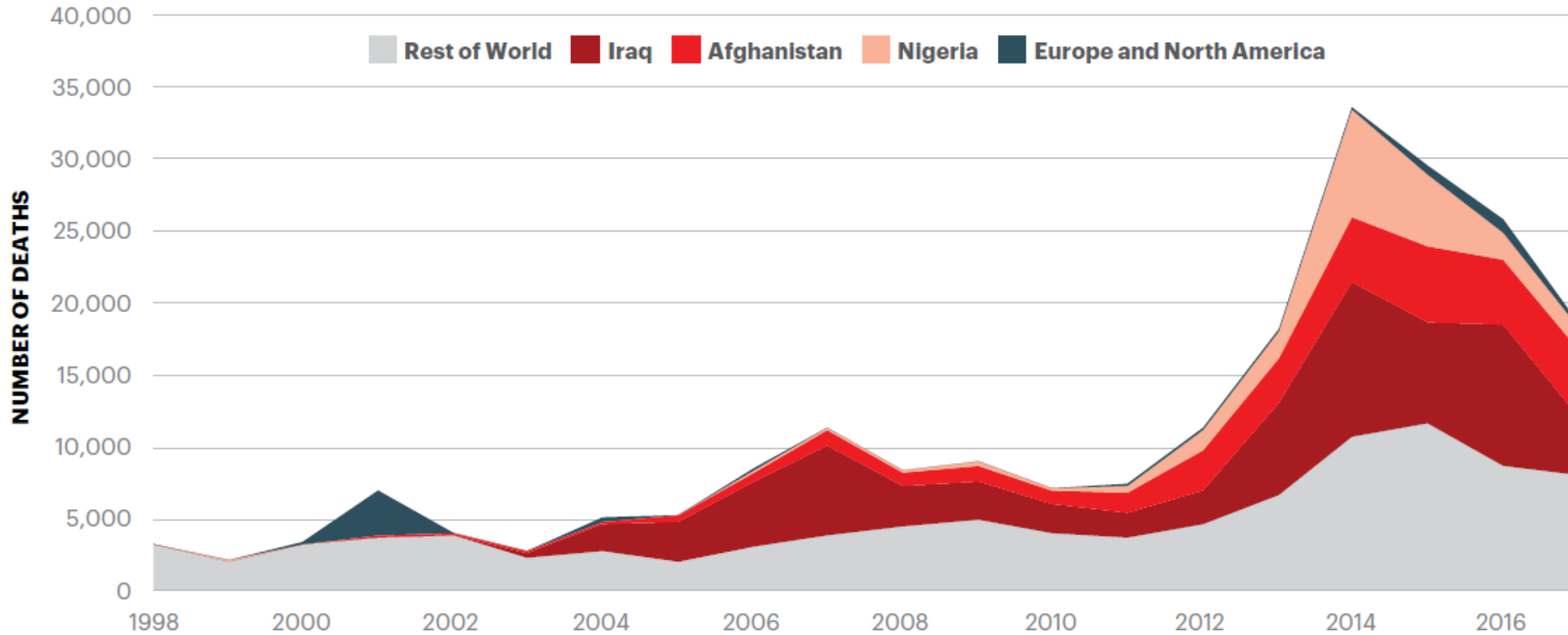
Źródło: Institute for Economics & Peace, 2018.

Global Terrorism Index 2018 (2)

| RANK | COUNTRY | SCORE | RANK CHANGE | RANK | COUNTRY | SCORE | RANK CHANGE | RANK | COUNTRY | SCORE | RANK CHANGE |
|------|----------------------|-------|-------------|------|----------------------|-------|-------------|------|-------------------|-------|-------------|
| 85 | Laos | 1.675 | ↓ 5 | 113 | Bulgaria | 0.315 | ↓ 19 | 138 | Benin | 0.000 | ↔ |
| 86 | Zimbabwe | 1.569 | ↑ 30 | 114 | New Zealand | 0.286 | ↓ 11 | 138 | Botswana | 0.000 | ↔ |
| 87 | Czech Republic | 1.562 | ↓ 3 | 114 | South Korea | 0.286 | ↓ 11 | 138 | Costa Rica | 0.000 | ↔ |
| 88 | Ecuador | 1.471 | ↓ 5 | 116 | Moldova | 0.229 | ↓ 11 | 138 | Cuba | 0.000 | ↔ |
| 89 | Georgia | 1.422 | ↓ 12 | 116 | Estonia | 0.229 | ↓ 10 | 138 | El Salvador | 0.000 | ↔ |
| 90 | Brazil | 1.388 | ↓ 3 | 116 | Serbia | 0.229 | ↑ 9 | 138 | Equatorial Guinea | 0.000 | ↔ |
| 91 | Bosnia & Herzegovina | 1.339 | ↓ 12 | 119 | Liberia | 0.210 | ↑ 2 | 138 | Eritrea | 0.000 | ↔ |
| 92 | Cyprus | 1.206 | ↓ 9 | 120 | Guatemala | 0.205 | ↓ 14 | 138 | Lithuania | 0.000 | ↔ |
| 93 | Gabon | 1.198 | ↑ 70 | 121 | Lesotho | 0.191 | ↓ 11 | 138 | Mauritania | 0.000 | ↔ |
| 94 | Jamaica | 1.091 | ↑ 32 | 122 | Ghana | 0.162 | ↓ 11 | 138 | Mauritius | 0.000 | ↔ |
| 95 | Sierra Leone | 1.066 | ↑ 7 | 123 | Norway | 0.153 | ↑ 40 | 138 | Mongolia | 0.000 | ↔ |
| 96 | Senegal | 1.012 | ↓ 11 | 124 | Switzerland | 0.134 | ↓ 12 | 138 | Namibia | 0.000 | ↔ |
| 97 | Albania | 1.008 | ↓ 6 | 125 | Trinidad and Tobago | 0.124 | ↓ 12 | 138 | North Korea | 0.000 | ↔ |
| 98 | Azerbaijan | 0.957 | ↓ 3 | 126 | Slovakia | 0.115 | ↓ 12 | 138 | Oman | 0.000 | ↔ |
| 99 | Taiwan | 0.943 | ↑ 6 | 127 | United Arab Emirates | 0.105 | ↓ 12 | 138 | Portugal | 0.000 | ↔ |
| 100 | Denmark | 0.817 | ↓ 10 | 128 | Guyana | 0.076 | ↓ 10 | 138 | Romania | 0.000 | ↔ |
| 101 | Nicaragua | 0.747 | ↓ 9 | 128 | Panama | 0.076 | ↓ 10 | 138 | Singapore | 0.000 | ↔ |
| 102 | Poland | 0.719 | ↑ 8 | 130 | Iceland | 0.057 | ↓ 10 | 138 | Slovenia | 0.000 | ↔ |
| 103 | Djibouti | 0.705 | ↓ 7 | 130 | Qatar | 0.057 | ↓ 9 | 138 | Eswatini | 0.000 | ↔ |
| 104 | Vietnam | 0.663 | ↑ 58 | 132 | Montenegro | 0.038 | ↓ 9 | 138 | The Gambia | 0.000 | ↔ |
| 104 | Zambia | 0.663 | ↑ 58 | 132 | Morocco | 0.038 | ↓ 9 | 138 | Timor-Leste | 0.000 | ↔ |
| 106 | Macedonia (FYR) | 0.649 | ↓ 13 | 132 | Uzbekistan | 0.038 | ↓ 9 | 138 | Togo | 0.000 | ↔ |
| 107 | Latvia | 0.458 | ↑ 55 | 135 | Bhutan | 0.019 | ↓ 5 | 138 | Turkmenistan | 0.000 | ↔ |
| 107 | Malawi | 0.458 | ↑ 55 | 135 | Cambodia | 0.019 | ↓ 5 | | | | |
| 109 | Dominican Republic | 0.382 | ↓ 11 | 137 | Croatia | 0.014 | ↓ 5 | | | | |
| 110 | Hungary | 0.363 | ↓ 11 | 138 | Belarus | 0.000 | ↓ 32 | | | | |
| 111 | Uruguay | 0.344 | ↓ 11 | 138 | Guinea-Bissau | 0.000 | ↓ 32 | | | | |
| 112 | Guinea | 0.324 | ↓ 11 | 138 | Bolivia | 0.000 | ↓ 30 | | | | |

Źródło: Institute for Economics & Peace, 2018.

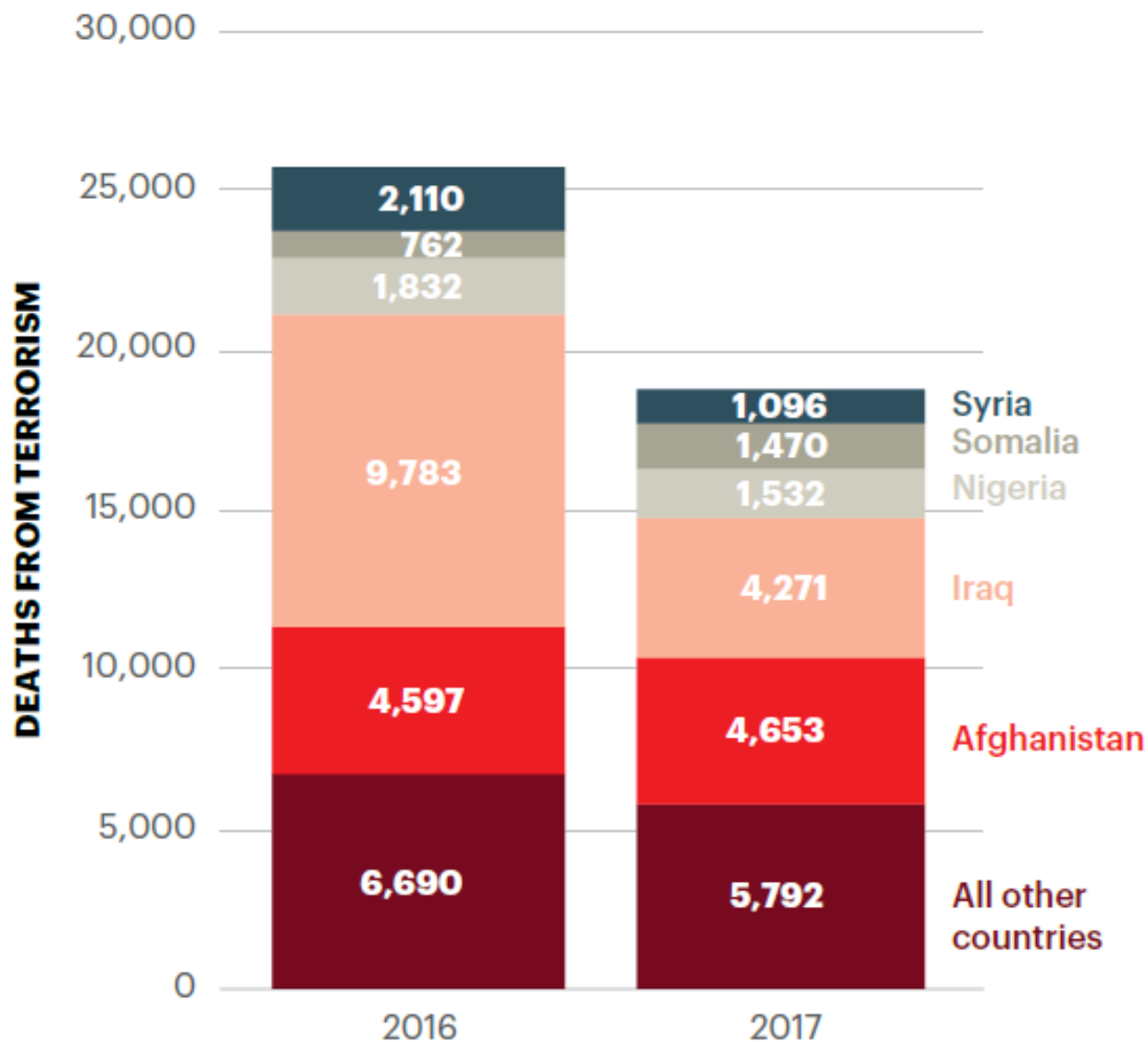
Liczba zgonów w wyniku zamachów terrorystycznych



Źródło: Global Terrorism Index 2018.

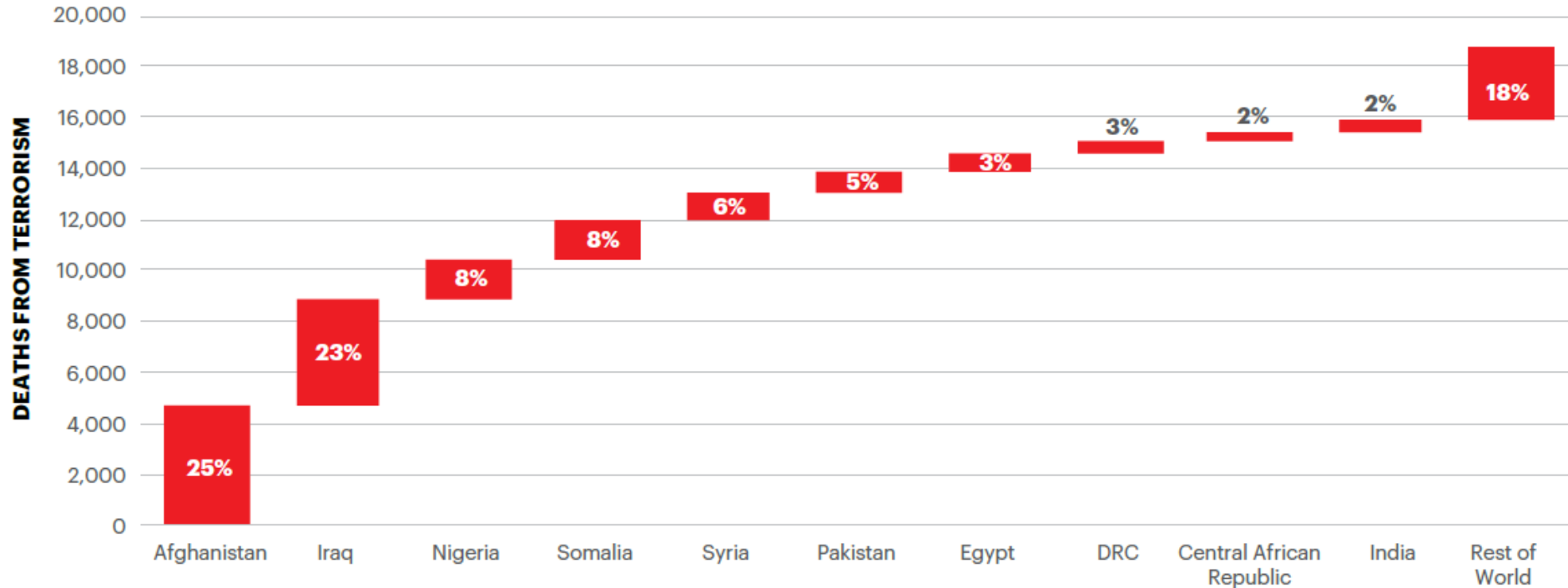


Liczba zgonów w wyniku zamachów terrorystycznych



Odsetek zgonów w wyniku zamachów terrorystycznych

Ten countries accounted for 84% of deaths from terrorism.



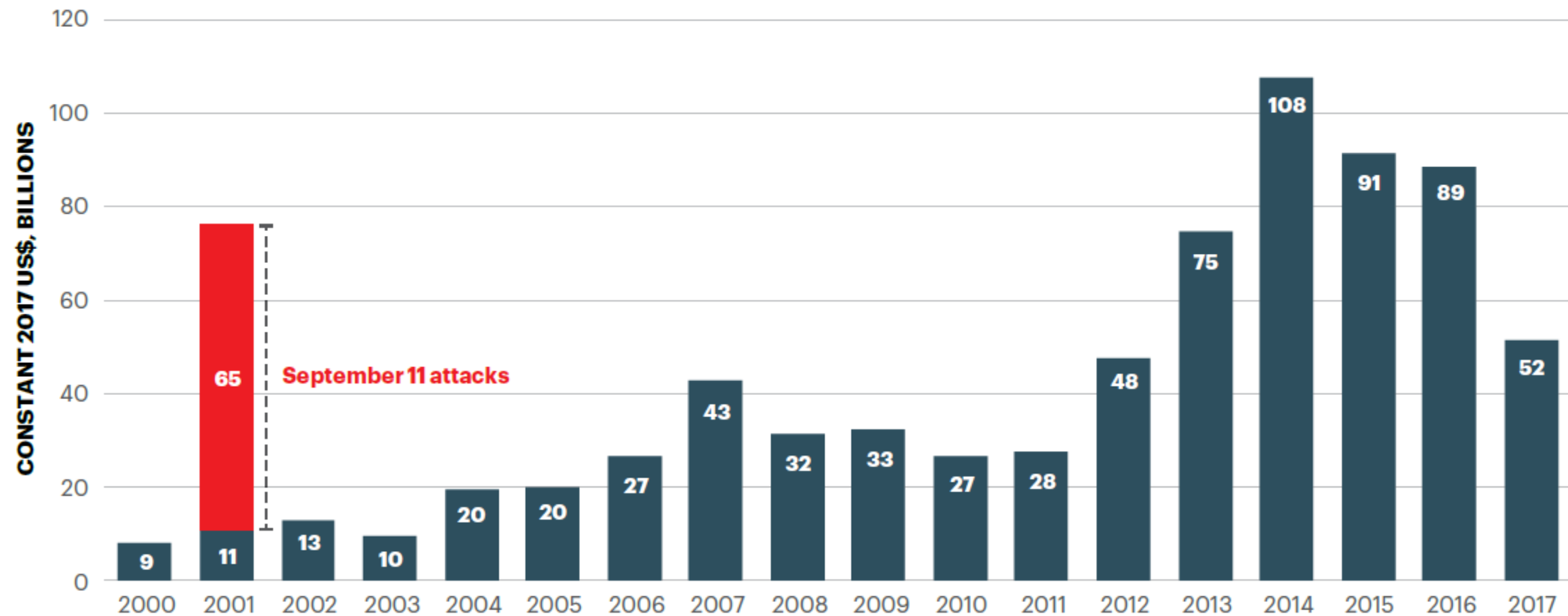
“The Islamic State of Iraq and the Levant (ISIL), the Taliban, Al-Shabaab, and Boko Haram were responsible for 10,632 deaths from terrorism in 2017.”

Źródło: Global Terrorism Index 2018.

10 największych zamachów terrorystycznych w 2017 r.

| | | | | | DESCRIPTION | |
|-----------|---------|-------------------|-------|--|-------------------|--|
| 1 | COUNTRY | SOMALIA | CITY | MOGADISHU | DEATHS 588 | A suicide bomber detonated an explosives-laden truck outside the Safari Hotel at the K5 intersection in Hodan neighbourhood, Mogadishu, Somalia. |
| | DATE | 14/10/2017 | GROUP | AL-SHABAAB | | |
| 2 | COUNTRY | EGYPT | CITY | BEIR AL-ABD | DEATHS 311 | Assailants detonated an explosive device and opened fire on Al-Rawda mosque in Al-Rawda, Beir al-Abd, North Sinai, Egypt. |
| | DATE | 24/11/2018 | GROUP | SINAI PROVINCE OF THE ISLAMIC STATE | | |
| 3 | COUNTRY | IRAQ | CITY | MOSUL | DEATHS 230 | Assailants stormed a residential building and took civilians hostages in Maawsil al-Jadidah neighbourhood, Mosul, Nineveh, Iraq. |
| | DATE | 17/3/2017 | GROUP | ISIL | | |
| 4 | COUNTRY | IRAQ | CITY | TAL AFAR | DEATHS 200 | Assailants abducted 200 Turkmen civilians from Tal Afar, Nineveh, Iraq. The hostages were executed on July 4, 2017. |
| | DATE | 4/6/2017 | GROUP | ISIL | | |
| 5 | COUNTRY | IRAQ | CITY | MOSUL | DEATHS 163 | Snipers opened fire on fleeing civilians in Zanjili neighbourhood, Mosul, Iraq. |
| | DATE | 1/6/2017 | GROUP | ISIL | | |
| 6 | COUNTRY | LIBYA | CITY | BRAK | DEATHS 141 | Assailants attacked Brak al-Shati Airbase near Brak, Wadi Al Shatii, Libya. |
| | DATE | 18/5/2017 | GROUP | MISRATA BRIGADES | | |
| 7 | COUNTRY | CAR | CITY | ALINDAO | DEATHS 133 | Assailants attacked civilians in Alindao, Basse-Kotto, Central African Republic (CAR). |
| | DATE | 8/5/2017 | GROUP | UNION FOR PEACE IN CENTRAL AFRICA (UPC) | | |
| 8 | COUNTRY | SYRIA | CITY | QARYATAYN | DEATHS 128 | Assailants overtook the town and abducted approximately 128 residents in Qaryatayn, Homs, Syria. All 128 hostages were executed. |
| | DATE | 2/10/2017 | GROUP | ISIL | | |
| 9 | COUNTRY | SYRIA | CITY | ALEPPO | DEATHS 127 | A suicide bomber detonated an explosives-laden vehicle near an evacuation bus convoy in Rashidin neighbourhood, Aleppo, Syria. |
| | DATE | 15/4/2017 | GROUP | JAYSH AL-ISLAM (SYRIA) | | |
| 10 | COUNTRY | CAR | CITY | BANGASSOU | DEATHS 108 | Assailants armed with projectiles and firearms attacked Muslim civilians and a UN Multidimensional Integrated Stabilization Mission in the CAR base. |
| | DATE | 13/5/2017 | GROUP | ANTI-BALAKA MILITIA | | |

Koszty terroryzmu w latach 2000-2017



Źródło: Global Terrorism Index 2018.

| Country | % of GDP |
|--------------------------|----------|
| Afghanistan | 12.8% |
| Iraq | 10.8% |
| Syria | 5.8% |
| Somalia | 5.0% |
| South Sudan | 3.9% |
| Central African Republic | 3.6% |
| Nigeria | 2.6% |
| Libya | 1.8% |

Zamach terrorystyczny w Oklahoma City, 1995

Zamach, który miał miejsce w środę, 19 kwietnia 1995 roku przed budynkiem federalnym im. Alfreda P. Murraha w Oklahoma City w stanie Oklahoma o godz. 9:02 czasu lokalnego. Ekspłodowała wypełniona materiałami wybuchowymi ciężarówka, powodując zawalenie się znacznej części siedmiopiętrowego budynku. W wyniku ataku zginęło **168 osób**, w tym **19 dzieci**, a ponad **680 osób zostało rannych**.

O zamach byli oskarżeni Timothy McVeigh (skazany na śmierć i stracony w czerwcu 2001) i Terry Nichols (skazany na dożywotnie pozbawienie wolności).



Zamach terrorystyczny na World Trade Center, 11.09.2001

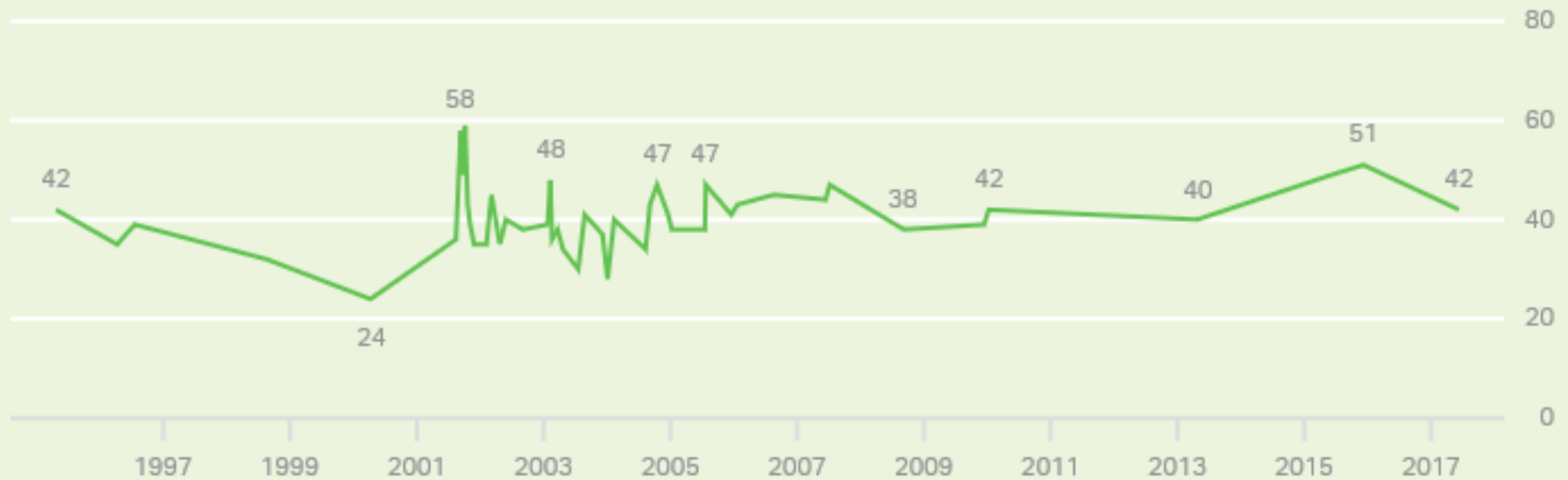
Sprawcami byli przedstawiciele organizacji Al-Kaida, którzy po opanowaniu samolotów skierowali je na obiekty dwóch wież World Trade Center oraz budynku Pentagonu. Łącznie w zamachu zginęły **2973 osoby**.



Obawy przed atakami terrorystycznymi w USA

How worried are you that you or someone in your family will become a victim of terrorism -- very worried, somewhat worried, not too worried or not worried at all?

■ % Very/Somewhat worried



GALLUP

Liczba zgonów Amerykanów w atakach terrorystycznych

| Year | Total Attacks in the United States | Total Fatalities in the United States | U.S. Fatalities in the United States | U.S. Fatalities, Worldwide |
|-------|------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------|
| 1995 | 60 | 170 | 170 | 188 |
| 1996 | 35 | 2 | 2 | 36 |
| 1997 | 40 | 2 | 1 | 14 |
| 1998 | 30 | 4 | 3 | 135 |
| 1999 | 53 | 20 | 20 | 25 |
| 2000 | 32 | 0 | 0 | 36 |
| 2001 | 41 | 3005 | 2908 | 2910 |
| 2002 | 33 | 4 | 0 | 30 |
| 2003 | 32 | 0 | 0 | 17 |
| 2004 | 9 | 0 | 0 | 5 |
| 2005 | 20 | 0 | 0 | 3 |
| 2006 | 6 | 1 | 1 | 4 |
| 2007 | 9 | 0 | 0 | 1 |
| 2008 | 18 | 2 | 2 | 14 |
| 2009 | 10 | 18 | 18 | 19 |
| 2010 | 17 | 4 | 4 | 6 |
| 2011 | 10 | 0 | 0 | 3 |
| 2012 | 19 | 7 | 6 | 12 |
| 2013 | 20 | 23 | 21 | 29 |
| 2014 | 26 | 19 | 19 | 34 |
| 2015 | 39 | 44 | 43 | 58 |
| 2016 | 61 | 68 | 59 | 79 |
| Total | 620 | 3393 | 3277 | 3658 |

Źródło: FBI.

Terrorism Deaths, Injuries and Kidnappings of Private U.S. Citizens Overseas in 2014

U.S. citizens overseas killed as a result of incidents of terrorism: 24

U.S. citizens overseas injured as a result of incidents of terrorism: 8

U.S. citizens overseas kidnapped as a result of incidents of terrorism: 3

Źródło: FBI.

In 2014, 32,675 people died in traffic crashes.

| USA | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 |
|------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Liczba zabójstw | 14,722 | 14,661 | 14,856 | 14,319 | 14,249 |
| Wskaźnik (na 100 tys. mieszkańców) | 4.8 | 4.7 | 4.7 | 4.5 | 4.5 |

Źródło: UNODC.

Strzelanina w Las Vegas (1.10.2017)



Zamachowiec Stephen Paddock strzelał z Hotelu Mandalay Bay do uczestników festiwalu. W wyniku zamachu zginęło **58 osób**, a **546 osób** zostało rannych.

Anders Breivik

22 lipca 2011 roku dokonał dwóch zamachów: na siedzibę premiera Norwegii, w którym **zginęło 8 osób**, oraz na uczestników obozu młodzieżówki norweskiej Partii Pracy, w którym **zginęło 69 osób**, a 33 zostały ranne.

Został skazany na 21 lat więzienia, z możliwością nieograniczonego przedłużenia wyroku, jeśli nadal będzie uznawany za zagrożenie dla społeczeństwa.



| Norwegia | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 |
|------------------------------------|------|------|------|------|------|
| Liczba zabójstw | 29 | 111 | 27 | 46 | 29 |
| Wskaźnik (na 100 tys. mieszkańców) | 0.6 | 2.2 | 0.5 | 0.9 | 0.6 |

Zamach terrorystyczny na redakcję tygodnika satyrycznego "Charlie Hebdo", 07.01.2015



W ataku na redakcję tygodnika satyrycznego "Charlie Hebdo" w Paryżu **zginęło 12 osób, a 11 zostało rannych**. Zamaskowani napastnicy wdarli się do biura i zastrzelili uczestników kolegium redakcyjnego, po czym zbiegli.

Zamachy w Paryżu (13.11.2015)



Sprawcy zaatakowali 7 razy, na co składało się sześć strzelanin i trzy eksplozje. Strzelaniny miały miejsce w teatrze Bataclan przy bulwarze Voltaire'a oraz na rue Alibert, rue de la Fontaine-au-Roi, rue de Charonne, avenue de la République i bulwarze Beaumarchais'go, natomiast eksplozje w pobliżu Stade de France. Liczba zabitych: **137 osób**, liczba rannych: ponad **300** (w tym **99** ciężko).

Zamach w Nicei (14.07.2016)



Atak terrorystyczny przeprowadzony 14 lipca 2016 w Nicei. Zamachowiec ciężarówką potrafił osoby spacerujące po Promenade des Anglais. W wyniku zamachu zginęło **87 osób** w tym zamachowiec, a ponad **200 osób** zostało rannych.

Zestrzelenie samolotu Iran Air Flight 655, 1988



3 czerwca 1988 r. amerykański krążownik USS Vincennes zestrzelił pasażerski samolot irańskich linii lotniczych, zabijając **290 pasażerów i członków załogi**.

Zamach nad Lockerbie , 1988



21 grudnia 1988 roku dokonano zamachu terrorystycznego na samolot pasażerski linii Pan American World Airways nad Lockerbie w Szkocji.

W wyniku podłożenia na pokładzie bomby, eksplodował amerykański samolot Boeing 747 (lot 103) lecący z Londynu do Nowego Jorku z **259 pasażerami na pokładzie**. Wszyscy zginęli, a spadające szczątki samolotu zabiły także **11 mieszkańców miasta**.

LOCKERBIE 10 YEARS ON

On December 21, 1988, Pan Am flight 103 from Heathrow to New York exploded above Lockerbie, killing all 259 people on board and 11 inhabitants of the small Scottish town when wreckage crashed to the ground setting fire to houses and gas mains

Air accident investigators who painstakingly reconstructed the aircraft discovered that it was destroyed by a Semtex bomb concealed in a suitcase stowed in one of the plane's cargo bays. Britain and the United States want two Libyans, named as suspects for the atrocity, to stand trial in the Netherlands, under Scottish law



DEALING WITH THE AFTERMATH

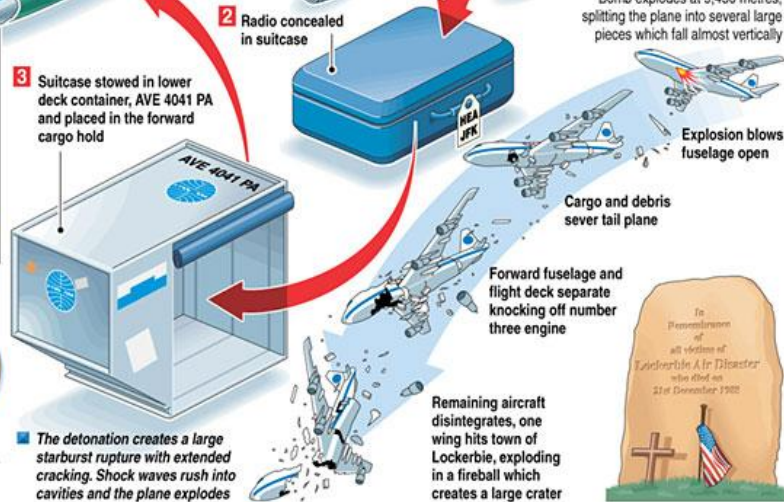
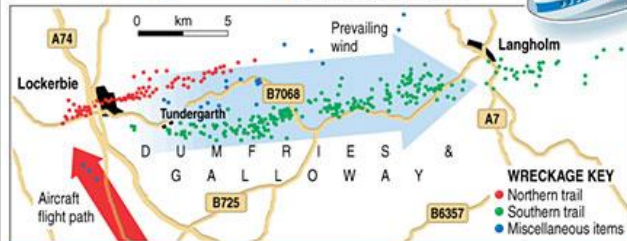
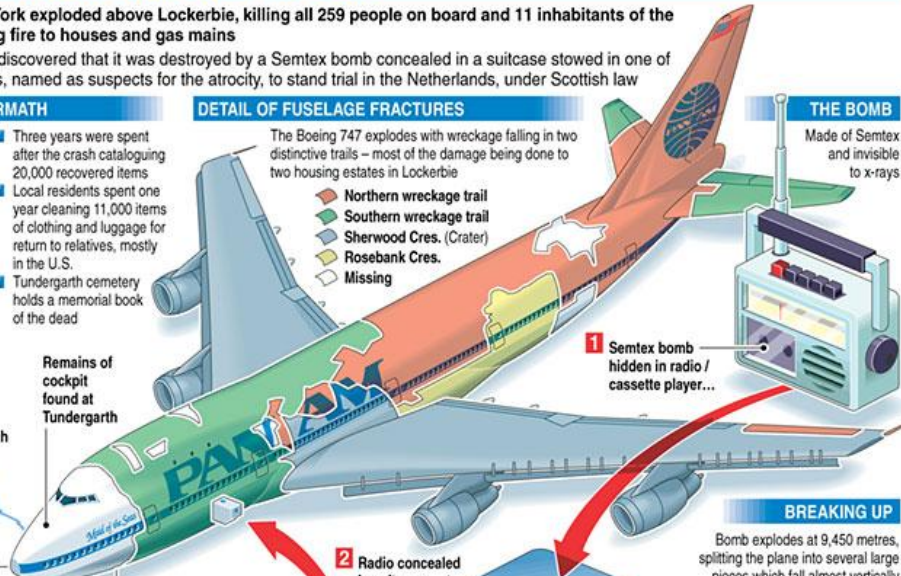
- Pilot, co-pilot, flight engineer, 13 flight attendants and 243 passengers died on board the flight; 11 residents of Lockerbie died with five others injured
- Three years were spent after the crash cataloguing 20,000 recovered items
- Local residents spent one year cleaning 11,000 items of clothing and luggage for return to relatives, mostly in the U.S.
- Tundergarth cemetery holds a memorial book of the dead



DETAIL OF FUSELAGE FRACTURES

The Boeing 747 explodes with wreckage falling in two distinctive trails – most of the damage being done to two housing estates in Lockerbie

- Northern wreckage trail
- Southern wreckage trail
- Sherwood Cres. (Crater)
- Rosebank Cres.
- Missing



HOW RADAR TRACKED THE FINAL MOMENTS (time in GMT)



CHRONOLOGY OF EVENTS

- **December 5, 1988** The U.S. embassy in Helsinki receives telephone warning that a bomb will be placed aboard a Pan Am plane on behalf of Abu Nidal guerrilla group. Pan Am is notified and steps up security. Warning is passed to the Federal Aviation Authority (FAA). FAA decides information should not be "further disseminated without specific approval"
- **December 21** Pan Am flight 103 from London to New York blows up over

- **November 14, 1991** Libyans Abdel Basat Ali Mohamed al-Meghari and al-Amin Khalifa Fhimah accused of bombing
- **March 23, 1992** Libya's U.N. ambassador wants suspects to be handed over to Arab League. West rejects conditions
- **March 31** U.N. Security Council resolution orders Libya to surrender suspects or face worldwide sanctions – a ban on air travel, arms sales, and restriction on diplomatic presence
- **April 15** Sanctions imposed, to be

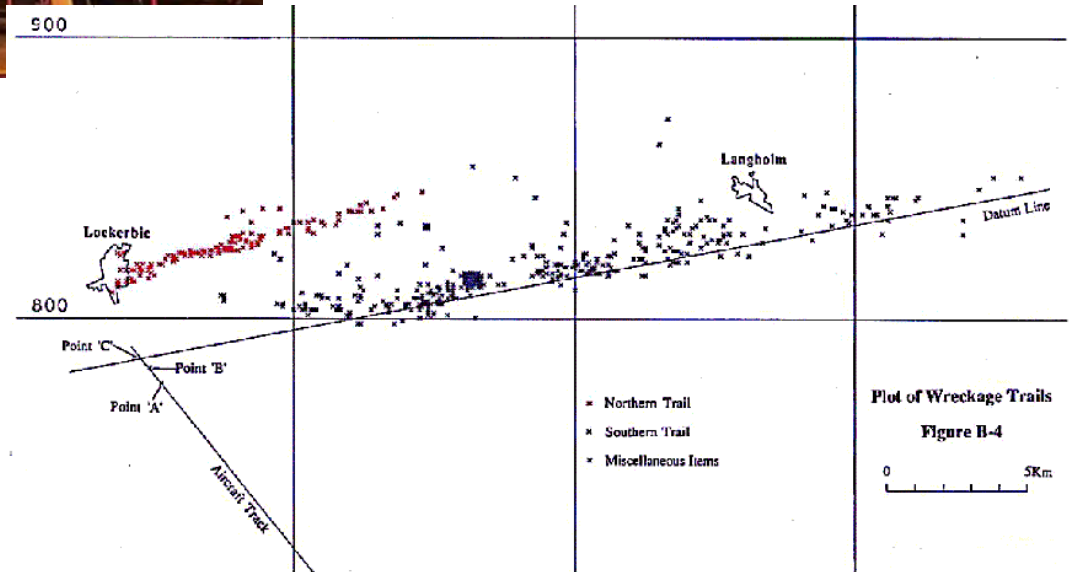
- reviewed every 120 days
- **September 29, 1993** Libya lifts objections – the two suspects can go on trial in Scotland but the decision is left up to them
- **November 11** Security Council extends sanctions with effect from December 1. Libya's assets abroad are frozen and ban on imports of certain oil equipment imposed
- **January 22, 1994** Libyan leader Muammar Gaddafi says trial in The Hague could resolve dispute
- **March 23, 1995** FBI offers \$4 million for

- information leading to the arrest of Libyan suspects
- **April 28, 1997** U.S. Supreme Court lets stand a ruling that Libya has sovereign immunity shielding it from a lawsuit filed on behalf of a Lockerbie victim
- **July 7** German prosecutors probing Lockerbie bombing say Iranian former intelligence agent claims Iran was behind the attack
- **February 27, 1998** International Court of Justice in The Hague rules it has jurisdiction to hear Libyan complaint

- against Britain and U.S.. Libya receives Security Council support to have a trial in a neutral country
- **July 23** Libyan suspects ready for trial in The Hague under Scottish law
- **Aug 24** Britain and U.S. agree trial can take place in The Hague
- **Aug 26** Libyan official statement falls short of accepting the plan
- **December 6** U.N. Secretary-General Kofi Annan meets Gaddafi to press for surrender of the two suspects for trial in the Netherlands



Lockerbie – rekonstrukcja samolotu



Zestrzelenie samolotu Tu-154 M (RA-85693), 2001



Tupolew Sibir Airlines 1812 Tu-154 M (RA-85693), wystartował z lotniska Tel Awiwie, w stronę portu docelowego w Nowosybirsku. W okolicach półwyspu krymskiego w tym samym czasie odbywały się lotnicze ćwiczenia wojskowe armii ukraińskiej. Jedna z rakiet 5W28E odpalona z zestawu S-200WE trafiła w Tupolewa, przez co nastąpiła dekompresja w kabinie pasażerskiej i wybuchł pożar. Samolot rozbił się w Morzu Czarnym i zatonął na głębokości 2000 m. **Zginęło 78 osób.**

Zestrzelenie samolotu Boeing 777 (MH-17), 17.07.2014



Na pokładzie Boeinga 777 (MH-17) malezyjskich linii lotniczych **było 283 pasażerów** (w tym 80 dzieci) i **15 osób z załogi**.



Rekonstrukcja samolotu Boeing 777 (MH-17)



Śledczy ustalili, że samolot został zestrzelony przez wyprodukowaną w Rosji rakietę Buk wystrzeloną z terenów wschodniej Ukrainy. Jak podkreślono, zbadane i wykluczone zostały wszystkie inne możliwości - w tym wybuch na pokładzie lub zestrzelenie przez pocisk wystrzelony z myśliwca. Jak podał OVV, pocisk Buk wybuchł po lewej stronie kokpitu. W wyniku eksplozji tysiące fragmentów maszyny zostały rozrzucone z ogromną siłą.

Terroryzm a regulacje prawne w Polsce

Art. 115 § 20. Przepisem o charakterze terrorystycznym jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 5 lat, popełniony w celu:

- 1) poważnego zastraszenia wielu osób,
 - 2) zmuszenia organu władzy publicznej Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa albo organu organizacji międzynarodowej do podjęcia lub zaniechania określonych czynności,
 - 3) wywołania poważnych zakłóceń w ustroju lub gospodarce Rzeczypospolitej Polskiej, innego państwa lub organizacji międzynarodowej
- a także groźba popełnienia takiego czynu.

Art. 165a. Kto gromadzi, przekazuje lub oferuje środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości w celu sfinansowania przestępstwa o charakterze terrorystycznym, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Art. 255a. Kto rozpowszechnia lub publicznie prezentuje treści mogące ułatwić popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym w zamiarze, aby przestępstwo takie zostało popełnione, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Liczba prowadzonych śledztw, w związku z podejrzeniem przestępstw o charakterze terrorystycznym

| | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 |
|--|----------|----------|----------|----------|----------|----------|-----------|
| Art. 126a k.k. (publiczne nawoływanie do popełnienia m.in. przestępstw o charakterze terrorystycznym) | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Art. 163 k.k. (sprowadzenie zdarzenia, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach) | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Art. 166 k.k. (przejęcie kontroli nad statkiem wodnym lub powietrznym) | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| Art. 168 k.k. (przygotowanie do niektórych przestępstw przeciwko bezpieczeństwu publicznemu, które mogą mieć także charakter terrorystyczny) | 0 | 0 | 1 | 2 | 0 | 0 | 2 |
| Art. 189 k.k. (pozbawienie wolności człowieka) | 4 | 3 | 1 | 3 | 3 | 2 | 1 |
| Art. 252 k.k. (wzięcie lub przetrzymywanie zakładnika w celu zmuszenia organu lub osób do określonego zachowania) | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 1 |
| Art. 255a k.k. (prezentowanie treści mogących ułatwić popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym lub uczestniczenie w szkoleniu mogącym umożliwić popełnienie takiego przestępstwa) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| Art. 258 § 2 i 4 k.k. (udział w zorganizowanej grupie albo związku, który ma charakter zbrojny albo którego celem jest popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym) | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 3 | 5 |
| RAZEM | 4 | 5 | 3 | 7 | 5 | 8 | 12 |

Liczba osób, którym przedstawiono zarzuty za przestępstwa o charakterze terrorystycznym

| | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 |
|---|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|
| Art. 163 k.k. (sprowadzenie zdarzenia, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach) | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Art. 168 k.k. (przygotowanie do niektórych przestępstw przeciwko bezpieczeństwu publicznemu, które mogą mieć także charakter terrorystyczny) | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 |
| Art. 224a k.k. (fałszywe zawiadomienie o zdarzeniu zagrażającym życiu lub zdrowiu wielu osób lub mieniu w znacznych rozmiarach) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| Art. 258 § 2 k.k. (udział w zorganizowanej grupie albo związku, który ma charakter zbrojny albo którego celem jest popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym) | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 6 | 3 |
| RAZEM | 0 | 1 | 2 | 1 | 0 | 6 | 4 |

Źródło: MSW, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2016 roku.*